Odata cu semnarea de catre Fundatia Nationala pentru Romanii de Pretutindeni (FNRP), din Bucuresti si Uniunea Tinerilor Etnici Romani din Bulgaria – „AVE" , de la Vidin, a unui Protocol de colaborare, am consemnat un interviu cu presedintele acestei noi asociatii romanesti, dl. Ivo Gheorghiev.

Daniela Soros: – Sunteti presedintele Uniunii Tinerilor Etnici Romani din Bulgaria – „AVE". Va rugam sa precizati obiectivele si scopul organizatiei Dvs.

Ivo Gheorghiev: - Organizatia noastra a luat fiinta la inceputul anului si are „certificatul de nastere" eliberat pe 5 martie 2003, de catre Judecatoria din Vidin. Este o asociatie etnica, a romanilor din Bulgaria, iar denumirea de AVE vine de la latinescul SALUT. Este o organizatie de tineret care si-a propus sa se ocupe de problemele etnicilor romani si in special ale tinerilor, care sunt multe si de actualitate. Astfel principalul scop este de a desfasura activitati umanitare, sociale, culturale, in interesul etnicilor vlahi-romani, pentru a cunoaste, pastra, dezvolta si imbogati identitatea noastra etnica, in toate sferele vietii publice.

Unul din motivele infiintarii noastre a fost acela ca organizatiile deja existente nu se implica suficient in problemele pe care le are tineretul. De la infiintare avem deja 21 de membrii inscrisi si numarul continua sa creasca. Aceasta este o dovada, atat pentru noi cat si pentru celelalte organizatii, ca tinerii vor sa se implice, si noi speram ca in cativa ani sa fim reprezentativi pentru comunitatea romaneasca din Bulgaria. Suntem 11 membri fondatori, toti tineri, ceea ce poate spune deja multe despre noi si despre organizatia noastra.

D.S.: -Puteti sa ne precizati care este statutul romanilor de acolo? Sunteti recunoscuti ca minoritate? Aveti scoala, biserica in limba materna? S-a pliat Bulgaria tuturor principiilor europene de recunoastere a drepturilor minoritatilor?

I.G.: - Drepturile minoritatilor si drepturile etnicilor sunt ratificate de Bulgaria, dar din pacate momentan sunt probleme grave care ar trebui rezolvate, in aplicarea acestor prevederi legale. Noi, ca si minoritate etnica ne confruntam inca cu probleme ramase din trecutul istoric al Bulgariei si anume: dupa stapanirea turceasca, regiunea noastra nu a mai beneficiat de scoala in limba materna; de-a lungul timpului politica de asimilare practicata de regimul comunist bulgar a dus la dizolvarea etnica prin asimilare fortata, si chiar si acum o parte din etnicii romani nu se identifica ca atare.

Exista in zona de sud a Dunarii, in regiunea Vidinului, 32 de sate cu o masa compacta de cetateni de etnie romana, in care nu exista nici macar o scoala in limba materna, ce sa mai vorbim de biserici sau alte forme de manifestare a identitatii spirituale.

Chiar la sfarsitul anului trecut, preotului Valentin Gheorghiev din satul Rabova, i s-a interzis de catre Mitropolia de la Vidin sa foloseasca limba romana in slujbele bisericesti, cu toate ca statutul Bisericii Ortodoxe Bulgare permite, prin Articolul 7, ca preotii sa foloseasca si alta limba de slujire decat limba bulgara. Ne punem mereu intrebarea: “Cine are tupeul sa interzica aceste practici cand legea o permite?”

D.S.: -Cum apreciati relatiile romano-bulgare si care credeti ca ar fi imbunatatirea lor in perspectiva integrarii celor doua tari in Uniunea Europeana?

I.G.: - Personal cred ca relatiile dintre cele doua tari nu au fost niciodata asa de bune ca in acest moment, fapt recunoscut si de oficialitatile celor doua guverne. In ceea ce ne priveste pe noi este o vorba care spune asa: „Cand regele lasa, pandarul nu da voie” care s-ar traduce la faptul ca legislatia este, dar nu se aplica. La nivel de declaratii totul este aproape normal, dar in teren lucrurile nu stau tocmai bine. Hotararile care se iau pe baza de reciprocitate intre cele doua tari, ajung sa se piarda pe traseul birocratic pana sa ajunga la noi. Un exemplu ar fi faptul ca nu suntem recunoscuti ca minoritate ci ca grup etnic, dar asta nu ar fi singura problema. Aceasta lipsa de recunoastere in plan faptic, ne impiedica sa beneficiem de anumite drepturi de care in mod legal ar trebui sa beneficiem. De exemplu minoritatea turca, singura minoritate recunoscuta oficial, are dreptul la 15 minute de emisiune in limba materna pe postul de televiziune national. Minoritatea noastra, caci noi asa vrem sa militam sa fim recunoscuti, nu a beneficiat niciodata de un asemenea privilegiu. Cred ca acestea ar fi problemele pe care guvernele celor doua tari ar trebui sa le urmareasca indeaproape: aplicarea in fapt a prevederilor privind drepturile elementare ale minoritatilor de pe teritoriul celor doua state. Din cunostintele mele pe teritoriul romanesc, cetatenii de etnie bulgara au multe drepturi la care noi doar visam deocamdata.

D.S.: -Deci la nivel legislativ aveti parghia dar ea nu este aplicata in realitate?

I.G.: - Exact! La nivel legislativ exista posibilitatea de a ne dezvolta, de a fi recunoscuti ca minoritate, dar totul se opreste la nivelul autoritatilor locale. Probabil ca este o inertie din trecut

peste care le este greu sa treaca, si lor dar si noua. Noi suntem hotarati sa punem umarul sa facem Bulgaria o tara europeana si o tara care se aliniaza la normele europene, pentru integrarea in Uniunea Europeana si, Doamne Ajuta, si in NATO. Vreau sa inchei spunand ca in ultima perioada am avut mai mult sprijin, cel putin declarativ, din partea Prefecturii Vidinului si anume din partea prefectului si subprefectului, care au inteles bunele noastre intentii si si-au aratat disponibilitatea de a ne sprijini in demersurile noastre oficiale, in prima faza de a avea scoala in limba materna, asteptam ca ele sa se materializeze. De asemenea asteptam de la tara mama, Romania, mai mult ajutor, atat material cat si diplomatic pentru a da drumul la scoli, pentru a avea mass-media in limba romana. Suntem a doua minoritate ca numar in Bulgaria si vrem sa fim recunoscuti ca atare.

Bucuresti, 14 martie 2003

Material extras din lucrarea „COMUNITATEA ROMANEASCA DE PE VALEA TIMOCULUI BULGARESC” aparuta in 2001, la Editura Militara

prin finantarea exclusiva a Casei de Economii si Consemnatiuni (C.E.C.) Bucuresti